

SOBERANÍA ALIMENTARIA

Municipalismo transformador por un mundo rural vivo

Isabel Álvarez – Entrepobles Alacant

O X Foro por un Mundo Rural Vivo tivo lugar os días 3, 4 e 5 de marzo en La Venta de Contreras, Minglanilla. Unha antiga casa de postas do s. XVII no medio dunha paisaxe idílica: o parque natural de Las Hoces del Cabriel, unha das ses da Universidade Rural Paulo Freire. É, ademais, o centro neuráxico ou referente de moitos dos movementos sociais e culturais da contorna. Con esta presentación nada podía saír mal, aínda que o tempo non nos acompañara moito.

Por alí pasaron unhas 300 persoas dispostas a analizar e debater sobre os desafíos do municipalismo no mundo rural

O Foro foi organizado por Plataforma Rural, a Plataforma per la Sobirania Alimentària do País Valencià e a Alianza Mancha pola Soberanía Alimentaria, espazos nos que Entrepobos está presente de forma activa.

Por alí pasaron unhas 300 persoas dispostas a analizar e debater sobre os desafíos do municipalismo no mundo rural e, tamén dispostas a compartir espazos de ocio nos que as raíces das culturas populares do País Valencià e de Castilla la Mancha estiveron moi presentes. As noites do venres, na que puidemos gozar da *cançó d'autor* valenciana da man de Tomàs de los Santos e da música de raíz con Pep Botifarra, e a do sábado, amenizada pola orquestina Baile al Fresco, permitíronnos entrar en calor e desconectar por unhas horas dos intensos debates que tiñan lugar durante o día.

A tarde do venres, organizada en plenario e cunha potente programación, achegounos as loitas dos municipios máis próximos e tamén nos lembrou que estas loitas veñen de lonxe, que o mundo rural está

moi vivo, aínda que o capitalismo depredador se empeña en intentar o contrario. Non nos esquecemos dos que nos precederon, como Diamantino ou Berta Cáceres, e dos que están presos pola súa afouteza fronte ás inxustizas, como Bódalo; tampouco de todas aquelas mulleres invisibles, de antes e de agora, que loitaron por manter viva a chama do mundo rural.

Durante a mañá do sábado tivemos a oportunidade de escoitar as iniciativas municipalistas transformadoras dalgúns puntos do país, un agasallo de enerxía positiva para crear despois, nos talleres paralelos, novas propostas centradas naqueles temas que máis afectan a supervivencia do mundo rural: a Soberanía Alimentaria, as leis estatais que frean o desenvolvemento económico e social dos municipios, os tratados de comercio e investimentos, os servizos públicos e os dereitos do campesiñado. Ao mesmo tempo levouse a cabo un encontro das diferentes alianzas territoriais pola Soberanía Alimentaria, no que se retomaron sinerxias e propostas comúns a todos os territorios, for-

*La Venta de
Contreras
encheuse de
soños durante
toda unha fin de
semana*

talecendo así unha rede de redes con varios anos de experiencia ás súas costas.

O sábado rematou cun enorme taller no que se plasmaría unha fotografía colaborativa das percepcións das persoas asistentes sobre o futuro do mundo rural. Unha dinámica de grandes dimensións, perfectamente sincronizada, na que se acabaron priorizando as liñas de acción para os vindeiros dous anos: incidencia na reforma da PAC, xa que este ano se debate sobre o exercicio 2020-2025, a batalla contra os transxénicos, a paralización dos tratados de comercio e investimentos (TTIP-CETA), a importancia da soberanía enerxética, a necesidade de apostar polos dereitos do campesiñado, os servizos públicos, a incorporación de xente moza ao campo, o desenvolvemento de iniciativas locais pola Soberanía Alimentaria, ou a relación entre a gandeiría industrial e o cambio climático; ademais doutros debates transversais como a educación e as sinerxias

con outros movementos como os Feminismos ou a Economía Social e Solidaria.

Terminamos o domingo cun mercado de produtos ecolóxicos e artesáns na Plaza del Salero de Minglanilla, onde tivo lugar unha das paradas do IIº Congreso de Escritores para a Defensa da Cultura en 1937, que lle deu á vila o sobrenome de «vila inesquecible»; e a lectura do manifesto por parte da Presidenta de Plataforma Rural Ángeles Santos. O domingo tamén tivemos tempo para rirnos de nós mesmas con Kancaneo Teatro.

En definitiva, La Venta de Contreras encheuse de soños durante toda unha fin de semana, soños compartidos de transformación e de construción dunha vida digna para as poboadoras do mundo rural, soños trenzados con alegría e con solidariedade. Seguimos camiñando e ilusionándonos, alimentando os nosos soños e sementando dignidade.

Globalicemos a loita, globalicemos a esperanza! ■

MEMORIA HISTÓRICA

Minglanilla 1937: «Vostede que sabe escribir, deféndanos»

Fidel García-Berlanga – Entrepueblos Castilla-La Mancha

Falemos da Plaza del Salero de Minglanilla, unha sinxela praza dunha vila na que o pasado 5 de marzo de 2017 celebramos a clausura do X Foro por un Mundo Rural Vivo. Facelo alí tiña unha razón ineludible: esa praza –como todas– ten na súa xenética construtiva un pouco de mercado e outro pouco de foro cívico, de recuncho de xogos e de chamada ao encontro.

*Esa praza
converteuse
nun referente
internacional
do compromiso
da cultura coa
loita política e
a defensa das
liberdades e a
democracia*

Pero neste caso ten un significado especial; unha memoria que se enreda polos balcóns e os adoquíns e que nos fala dunha vila pobre, pero sobre todo profundamente solidaria que coa simple decisión de acoller aos que o necesitaban máis –os refuxiados e refuxiadas– xerou un caldo de cultivo de potente significado global.

Hai 80 anos, armada con esas máis de 2.500 persoas que fuxían do exterminio franquista de Andalucía e Extremadura, esa praza converteuse nun referente internacional do compromiso da cultura coa loita política e a defensa das liberdades e a democracia. E da potencia do pensamento e a soberanía campesiñas para visibilizar, humanizar e trascender a traxedia.

En xullo de 1937, mentres o fascismo internacional e as tropas franquistas atacaban e masacraban as vilas da Republi-

ca española, celebrouse o II Congreso en Defensa da Cultura –o denominado por moitos o II Congreso antifascista– organizado con urxencia aquí, porque a nosa terra se convertera nese momento no símbolo, baluarte e fronte de loita contra o fascismo internacional.

O Congreso foi organizado pola Asociación Internacional de escritores para a Defensa da Cultura (AIDC, que nacera tras o I Congreso de 1935 en París) e reuniu a listaxe máis importante de escritores e intelectuais que seguramente nunca se reunira no século XX: Neruda, Huidobro, César Vallejo, Marinello, Octavio Paz, Nicolás Guillén, Alejo Carpentier, Zambrano, Alberti, Benavente, Machado, María Teresa León, Pompeu Fabra, Ramón J. Sender, Leon Felipe, Bergamín, Corpus Barga, Malraux, Aragon, Tristan Tzara, Sylvia Town-